

ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

Людмила ЛУЗАН
12.12.2022

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»
Любов Покроєва
13.12.2022

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації за темою**

***«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні
компетентності вчителя початкових класів***

Нової української школи»

***«Teacher's professional standard: general and professional competencies
of primary school teachers in New Ukrainian school»***

Розроблено проектною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Гезей О.М., ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти

**Коченгіна М.В., завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти,
доцент секції розвивального навчання к.пед.н.**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри методики дошкільної
та початкової освіти
06.12.2022 № 6

1.1. Загальні положення. Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів Нової української школи» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації учителів початкових класів і вихователів груп подовженого дня. Цільова аудиторія освітньої програми – педагоги, які вже здобули теоретичну підготовку щодо актуальності й особливостей компетентнісного підходу в світлі ідей Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», мають певний досвід здійснення компетентнісно зорієнтованого навчання.

1.2. Актуальність. Освітню програму курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів» (30 год) розроблено для розвитку загальних та професійних компетентностей педагогів відповідно до положень «Професійного стандарту «Вчитель початкових класів ЗЗСО», «Вчитель ЗЗСО», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», необхідних для опанування новітніми практиками, технологіями, методиками, формами, методами професійної діяльності на засадах інноваційних освітніх підходів, організації та здійснення освітнього процесу в умовах тривалого дистанційного навчання, зумовленого воєнним станом в Україні, а також задля для усунення розбіжності між самовизначенням педагога та зовнішньою оцінкою його професійних якостей, якісного проходження атестації, сертифікації учителів початкових, продуктивної участі у професійних конкурсах.

Освітня програма спрямована реалізацію пріоритетних напрямів освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах дистанційної форми навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентнісно орієнтованого навчання;
- посилення національно-патріотичного виховання;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного часу.

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації за темою «Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності вчителя початкових класів» для вчителів початкових класів спрямовано на розв'язання зазначених

вище завдань, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

1.3. Метою освітньої програми є актуалізація положень професійного стандарту вчителя та створення умов для вдосконалення загальних (культурної та лідерської) і професійних (предметно-методичної, психологічної, інклюзивної, організаційної, інноваційної) компетентностей вчителів початкових класів, необхідних для якісної реалізації пріоритетних напрямів освітньої діяльності початкової школи.

Виходячи з мети, **завданнями** підвищення кваліфікації вчителів початкових класів:

- **задоволення фахових потреб** педагогів у поглибленні теоретичних знань щодо

- основних положень професійного стандарту учителя початкових класів;
- компетентнісного підходу в освіті та персоналізованого навчання в початковій школі;
- особливостей впровадження Концепції НУШ;
- організації безпечного та здорового освітнього середовища ЗЗСО;
- оцінювально-аналітичної діяльності вчителя початкових класів;
- психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу;
- освітніх можливостей цифрових технологій;

- **удосконалення професійних умінь** щодо

- проектування уроку на засадах діяльнісного підходу в дистанційному та змішаному форматах;
- сучасних тенденцій навчання молодших школярів української мови, математики, курсу «Я досліджую світ»;
- навчання учнів з особливими освітніми потребами;
- здійснення формувального оцінювання;
- надання психологічної допомоги дітям, які опинилися в кризових ситуаціях;

- **мотивування педагогів** до професійного розвитку, впровадження інновацій.

1.4. Форма навчання – дистанційна.

1.5. Структура освітньої програми. Освітня програма містить п'ять модулів:

Модуль 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності,

Модуль 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності,

Модуль 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу,

Модуль 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу,

Модуль 5. Організаційно-діагностичний».

1.6. Очікувані результати.

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- актуальних чинних нормативних документів, які визначають пріоритетні напрями освітнього процесу;
- ролі сучасних цифрових технологій в освітньому процесі початкової школи, у діяльності вчителя початкових класів.

Уміння:

- прогнозувати впровадження актуальних векторів освітнього процесу в поточному році;
- організувати здоров'язберезувальне освітнє середовище під час навчання в дистанційному та змішаному форматах.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння основних теоретичних і практичних аспектів професійного стандарту вчителя;
- виявлення поваги й здатності до вираження національної культурної ідентичності;

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- значення професійного стандарту вчителя для особистісного розвитку кожного педагога та підвищення якості освіти;
- особливості результатів, тенденцій, перспектив упровадження Концепції НУШ у початковій освіті;
- особливостей компетентнісного підходу та персоналізованого навчання молодших школярів.

Уміння:

- моделювати зміст навчання відповідно до очікуваних результатів;
- забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою;
- використовувати цифрові технології для покращення якості освітнього процесу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес відповідно до сучасних реалій;
- розуміння важливості підвищення рівня власної інформаційно-цифрової компетентності.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- особливостей загальних та професійних компетентностей учителя початкових класів щодо використання ефективних освітніх технологій і стратегій навчання української мови, математики, курсу «Я досліджую світ».

Уміння:

- застосовувати сучасні ефективні підходи, освітні технології та стратегії;
- формувати навички, спільні для всіх ключових компетентностей;
- реалізувати сучасні підходи до розвитку умінь працювати з текстами на різних уроках у початкових класах та організації позакласного читання в початковій школі.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розуміння необхідності власного професійного розвитку («навчання впродовж життя»);
- позитивне ставлення до самостійної розробки дидактичних матеріалів (паперових та цифрових) з урахуванням індивідуальних особливостей учнів конкретного класу відповідно до опису трудових функцій та професійних компетентностей учителя початкових класів
- усвідомлення нових власних освітніх потреб.

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- складників психологічної професійної компетентності вчителя початкових класів;
- значення психологічної фахової підготовки вчителя для створення психологічно безпечного освітнього середовища для молодших школярів і забезпечення якості освітнього процесу;
- умов якісної інклюзивної освіти в сучасних реаліях;
- ефективних способів оцінювання результатів навчальної діяльності молодших школярів в умовах змішаного навчання.

Уміння:

- створювати психологічно комфортне й безпечне освітнє середовище для учнів класу, урахувувати вікові та індивідуальні особливості дітей молодшого шкільного віку;
- брати участь у створенні умов для реалізації якісної інклюзивної освіти в своєму класі;
- надавати посильну психосоціальну підтримку учням у кризових умовах/ситуаціях;
- здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- поглиблене усвідомлення важливості дитиноцентризму в освіті;
- розвиток емпатії.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач/слухачка курсів підвищення кваліфікації за умови успішного засвоєння програми.

1) A1 (мовно-комунікативна): здатність забезпечувати навчання державною мовою, формувати і розвивати мовно-комунікативні навички учнів.

2) A2 (предметно-методична): здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, формувати та розвивати в учнів вміння, спільні для всіх ключових компетентностей, добирати й використовувати сучасні та ефективні методики і технології для забезпечення якісного навчання та здійснення формульованого і підсумкового оцінювання результатів навчання учнів.

3) B1 (психологічна): здатність використовувати сучасні методики та технології створення позитивного психологічного клімату; розвитку уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями; виявляти і підтримувати здібності, інтереси, реальні навчальні можливості учнів.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою

«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності
вчителя початкових класів»

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	4
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	6
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	12
4.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	4
5.	Організаційно-діагностичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	30 год/1 кредит

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою з теми

*«Професійний стандарт учителя: загальні та професійні компетентності
вчителя початкових класів»*

Назва модуля (інваріант на складова)	№ теми	Назви тем (варіативна складова)	Умовні позначення компетентностей, що розвиваються	Усього годин
I. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	1.1	Професійний стандарт учителя початкових класів. Загальні та професійні компетентності	ЗК.01 – ЗК.05	1
	1.2	Оцінювально-аналітична професійна компетентність учителя. Навчальні втрати: результати досліджень, вектори відновлення	Г3	1
	1.3	Інноваційні тенденції в початковій школі	Д1	1
	1.4	Організація безпечного та здорового освітнього середовища ЗЗСО	Б1.1, В2	1
	1.5	Здатність до навчання впродовж життя як професійна компетентність учителя. Прогностична компетентність	Г1, Д2	2
	1.6	Нормативно-правове забезпечення функціонування освіти України в умовах реформування	ЗК.01	2
	Разом годин на модуль			2
II. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	2.1	Компетентнісний підхід в освіті. Персоналізоване навчання в початковій школі	А2, Б3, Д1	2
	2.2	Особливості впровадження Концепції НУШ у початковій освіті: результати, тенденції, перспективи	А1, А2, Д2, Д3	2
	2.3	Шляхи підвищення мовно-комунікативної компетентності вчителя початкових класів відповідно до професійного стандарту	А1	2
	2.4	Здатність учителя формувати і розвивати ключову компетентність «вільне олодіння державною мовою» як складову формування національної ідентичності	А1	2

	2.5	Здоров'язбережувальна компетентність у контексті професійного стандарту вчителя	B2.2; B2.3; B2.4; B2.5	2
	2.6	Цифрові освітні ресурси. Використання цифрових технологій та сервісів у практиці роботи вчителя початкових класів	A3	2
	2.7	Безпечне освітнє інформаційне середовище молодшого школяра	A3, B1.1, B2	2
	2.8	Превентивне виховання: профілактика негативних проявів у поведінці молодших школярів	B3	2
	2.9	Ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів відповідно до Державного стандарту початкової освіти	A2, B1.1	2
	2.10	Упровадження інтегрованого навчання в контексті Концепції НУШ	A2.3	2
	2.11	Національно-патріотичне виховання і формування громадянської позиції в учнів 1-4 класів	ЗК.03	2
	Разом годин на модуль			8
III. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	3.1	Організаційна компетентність педагога. Особливості дистанційного уроку: створення позитивної мотивації, види активностей та види навчальної діяльності учнів	A2	2
	3.2	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Формування вільного володіння державною мовою молодших школярів на уроках та в позаурочному просторі в сучасних умовах	A1.4, A2	2
	3.3	Рефлексивна компетентність учителя. Засоби дослідження індивідуального мовлення та мовних явищ на уроках української мови	A1.4, A2	2
	3.4	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Сучасна трансформація уроків позакласного читання в початковій школі	A1.4, A2, A3.1	2
	3.5	Предметно-методична компетентність учителя початкових класів. Особливості формування математичної компетентності молодших школярів у дистанційному та змішаному форматі навчання	A2, B1.1	2

	3.6	Розвиток продуктивного мислення молодших школярів на уроках математики	A2.4, A2.5, B1.1	2
	3.7	Особливості формування вмінь працювати з текстами на цифрових носіях	A2	2
	3.8	Сучасні підходи до формування екологічної компетентності молодших школярів	A2	2
	3.9	Багатофункціональність використання LEGO в освітньому процесі початкової школи	A2, B2.2, B3.1	2
Разом годин на модуль				12
IV. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	4.1	Умови створення позитивного психологічного клімату для молодших школярів у період воєнного часу. Особливості інклюзивного навчання	B1, B2, B1	2
	4.2	Психологічна компетентність педагога – передумова високого рівня професіоналізму	B1	2
	4.3	Інклюзивна компетентність. Особливості інклюзивного навчання в сучасних умовах	B3.3, B1.1	2
	4.4	Формування психологічної резильєнтності в дітей молодшого шкільного віку під час військових дій та збройних конфліктів	B1.1, B1.3	2
	4.5	Психологічний супровід освітнього процесу у 1 – 4 класах в умовах воєнного часу	B1.1	2
	4.6	Оцінювально-аналітична компетентність учителя початкових класів: ефективні способи формувального та підсумкового оцінювання	A2.6, Г3	2
	Разом годин на модуль			
V. Організаційно-діагностичний	5.1	Настановне заняття. Вхідне діагностування		2
	5.2	Підсумкове тестування		2
	Разом годин на модуль			
Усього (годин/кредитів):				30/ 1 кредит

